

УКРАЇНА

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

вул. Смоленська, 19, м. Київ, 03057, тел./факс: (044) 277-30-47, тел.: (044) 204-48-27
e-mail: box@nerc.gov.ua, веб-сайт: www.nerc.gov.ua

Шульженко О.
foi+request-81880-
57a5c12b@dostup.pravda.com.ua

Шановна пані Ольго!

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), розглянула Ваше звернення від 10.02.2021, надіслане листом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 15.02.2021 № 3421-05/9575-03, та в межах компетенції повідомляє.

Відповідно до положень пункту 6 глави 1 розділу X Кодексу газорозподільних систем, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.09.2015 року № 2494 (із змінами) (далі – Кодекс), вимоги до складових частин вузлів обліку природного газу, їх правил експлуатації та порядку вимірювання ними обсягів (об'ємів) природного газу визначаються нормативними документами, затвердженими центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в нафтогазовому комплексі.

Відповідно до положень пункту 4 глави 1 розділу I Кодексу лічильник газу – засіб вимірювальної техніки, який використовується для вимірювання, запам'ятовування та відображення об'єму (обсягу) природного газу, що проходить через нього, та є складовою комерційного (дублюючого) вузла обліку;

номінальна потужність газового обладнання – сумарна об'ємна витрата (споживання) природного газу всього встановленого газового обладнання/устаткування, яка згідно з паспортними даними відповідає номінальному режиму роботи цього обладнання/устаткування.

Разом з тим, особливості приладового обліку природного газу визначені розділом X Кодексу.

Так, згідно з положеннями глави 2 розділу X Кодексу вимоги до організації приладового обліку в точці вимірювання, зокрема вихідні параметри ЗВТ, вимоги щодо їх розміщення та експлуатаційні умови визначаються оператором газорозподільної системи (далі – Оператор ГРМ) в технічних умовах приєднання чи на реконструкцію вузла обліку (об'єкта споживача).

На підставі технічних умов приєднання чи на реконструкцію вузла обліку (об'єкта споживача) розробляється проектна документація в частині організації комерційного вузла обліку (комерційного ВОГ) в порядку, встановленому законодавством у сфері містобудування, та з урахуванням вимог цієї глави.

Проектна документація має містити розділ щодо розрахунку комерційного вузла обліку, в якому необхідно:

НКРЕКП

1) вказати перелік газового обладнання із зазначенням його паспортних технічних характеристик та позначити, яке обладнання існує, проектується, відводиться в резерв та/або демонтується;

2) провести розрахунок комерційного ВОГ з урахуванням максимальної і мінімальної витрати газового обладнання, яке планується підключити до газових мереж після комерційного ВОГ, та параметрів газу, наданих Оператором ГРМ в завданні на проектування чи технічних умовах приєднання.

У випадку нового приєднання або реконструкції існуючих газових мереж об'єктів споживачів фактична максимальна витрата лічильника газу не повинна бути більша в 1,6 раза за максимальну витрату газоспоживаючого обладнання. Вимоги положень цього абзацу не застосовуються, якщо витрата газу встановленого (або такого, що проектується) газового обладнання менша або дорівнює $1,5 \text{ м}^3/\text{год}$.

Враховуючи вищезазначене, типорозмір лічильника газу визначається відповідно до вищезазначених вимог Кодексу. При цьому, положення Кодексу встановлюють вимоги щодо підбору типорозміру лічильника газу з урахуванням максимальних і мінімальних витрат газового обладнання.

Одночасно зазначаємо, що в Україні застосовуються побутові лічильники газу типу мембранний або роторний та типорозмірів 1,6; 2,5; 4; 6; 10. Типорозмір означає номінальну пропускну здатність лічильника (куб.м за годину).

Підбір типорозміру лічильника проводиться на етапі проектування в залежності від витрати газу встановленого (або такого, що проектується) газового обладнання. Інформація про витрату газу вказується в паспорті кожного газового приладу, і залежить від його потужності.

Газові плити, зазвичай, в залежності від моделі мають витрату газу 1,2 - 1,5 куб.м/год;

Газові проточні водонагрівачі (колонки) – 1,5-3 куб.м/год.

Опалювальні прилади в залежності від теплової потужності – 0,9-6 куб.м/год.

Звертаємо Вашу увагу, що невиконання споживачами природного газу вищезазначених вимог Кодексу у частині встановлення лічильника газу відповідного типорозміру призведе до невірної вимірювання, запам'ятовування та відображення об'єму (обсягу) використаного споживачем природного газу.

Варто відмітити, що побутовий споживач має право придбати лічильник газу за власний рахунок та обрати його тип та марку.

Згідно з пунктом 6 глави 2 розділу X Кодексу усі ЗВТ, які входять до складу комерційного ВОГ, повинні бути допущені до застосування в Україні згідно із законодавством у сфері метрології та метрологічної діяльності та відповідати вимогам цього Кодексу.

Усі складові (ЗВТ) комерційного ВОГ повинні встановлюватися в шафах або інших конструкціях, що забезпечують їх захист від несприятливих погодних умов та несанкціонованого доступу. Конструкція шаф для розміщення лічильника газу (ЗВТ) повинна забезпечувати природну вентиляцію. Установку лічильника газу (ЗВТ) всередині приміщень передбачають поза зоною тепло- та вологовиділення в місцях з природною вентиляцією.

Для вільного доступу до комерційного ВОГ необхідно передбачити розміщення вузла обліку та його складових поза санітарними, режимними та іншими особливими зонами.

Пунктами 8 та 9 глави 2 розділу X Кодексу встановлено, що проектна документація на реконструкцію комерційного ВОГ має бути погоджена Оператором ГРМ; один її екземпляр залишається у Оператора ГРМ.

Оператор ГРМ погоджує проектну документацію на реконструкцію комерційного ВОГ впродовж 15 днів з дня її отримання або у цей самий строк (у разі наявності) надає

вичерпний перелік зауважень.

У разі незгоди з даними проектною документацією на комерційний ВОГ Оператор ГРМ може ініціювати її експертизу, яка здійснюється відповідно до вимог законодавства та за рахунок Оператора ГРМ.

У разі незгоди з вихідними даними технічних умов на реконструкцію комерційного ВОГ або із зауваженнями Оператора ГРМ до проектною документацією на реконструкцію комерційного ВОГ споживач (суміжний суб'єкт ринку природного газу) може ініціювати експертизу технічних умов чи проектною документацією, що здійснюється відповідно до вимог законодавства та за рахунок споживача (суміжного суб'єкта ринку природного газу).

Якщо протягом року після погодження Оператором ГРМ проекту комерційний ВОГ не було введено в експлуатацію, проект на комерційний ВОГ підлягає перепогодженню з урахуванням діючих на дату перепогодження вимог нормативних документів.

Внесення змін до проектною документацією (коригування) за необхідності здійснюється до введення об'єкта будівництва в експлуатацію, коли спорудження об'єкта за цією документацією не завершено. Кожна зміна в проекті повинна бути погоджена з Оператором ГРМ.

Будівництво, монтаж та налагодження комерційного ВОГ та його складових здійснюються відповідно до погодженої Оператором ГРМ проектною документацією та вимог цього Кодексу. Усі роботи виконуються спеціалізованими монтажними організаціями, які мають на це відповідний дозвіл, з дотриманням діючих норм та інструкцій та відповідно до вимог, зазначених у настановах з експлуатації заводів - виробників елементів, які входять до складу комерційного ВОГ.

При виконанні монтажу комерційного ВОГ та його складових необхідно передбачити можливість пломбування місць, через які можливе несанкціоноване втручання чи поза обліковий відбір природного газу, зокрема місць з'єднання газопроводів, вимикаючі пристрої, лічильник, коректор чи обчислювач об'єму газу, термоперетворювач.

Враховуючи зазначене, для встановлення лічильника газу споживачу необхідно звернутися до Оператора ГРМ для узгодження порядку дій щодо встановлення лічильника газу (видача технічних умов, погодження проекту тощо).

Одночасно слід зазначити, що виконання робіт з виготовлення проектною документацією та виконання монтажно-ремонтних робіт відносяться до конкурентного ринку та ці роботи можуть виконуватися будь-якими підприємствами і організаціями, які мають відповідний дозвіл на виконання такого виду робіт.

Після виконання робіт з встановлення лічильника газу споживачеві необхідно звернутися до Оператора ГРМ для проведення первинного обстеження вузла обліку з метою введення лічильника газу в експлуатацію та його опломбування.

З повагою
Член НКРЕКП

О. Кривенко